KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 42 — 1928 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, helmik. 29 p:nä—Wed., Feb. 29 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

ITALIAN SOTAJOUKOT MURHAAVAT TRIPOLIN ALKUASUKKAITA AFRIKASSA

KIIVAITA TAISTELUITA KÄYTY USEISSA PAIKOISSA; ITALIALAISET MENETTÄNEET 200 JA ALKUASUKKAAT 400 MIESTÄ

ROOMA, helmik. 27. — Italialaiset sotajoukot ovat olleet kiivaassa taistelussa Tripolissa, Afrikassa, viimeisten kahdeksan päivän aikana. Nyt liehuu ensikerran viiden vuoden sisällä Italian lippu Gialossa, joka on ollut voimakkaan Senussiheimon hallussa. Nyt pitävät italialaiset sotilaat hallussaan suuria kastelulaitoksia laajalla alueella Tripolissa.

Alkuasukkaita oli taistelussa Tegriftin luona 1,000 miestä. Kolme tuntia kestäneen kiivaan taistelun jälkeen pääsivät italialaiset joukot voitolle, kuitenkin menettäen 200 sotilasta ja viisi upseeria. Alkuasukkaat menettivät kaatuneina 400 miestä, paetessaan ylivoiman edessä.

Italian imperialismi on nyt ryhtynyt toteuttamaan kauan hautomaansa ajatusta Tripolin hedelmällisten keitaiden valtaamiseksi alkuasukkailta. Tripolissa tapahtuu aivan samaa kuin Nicaraguassakin. Alkuasukkaat murhataan ja maat vallatn kapitalistimaiden riistoalueiksi.

Uusi merkkitapaus sotatekniikan historiassa

Neljä englantilaista lentokonetta saapunut Singaporeen

LONTOO, helmik. 27. — Tänään saapuivat Englannin armeijan neljä sotalentokonetta Singaporeen, joka on englantilainen sotasatama Malakkaniemen eteläisessä kärjessä, Etelä-Kiinanmeren rannalla. Nuo neljä jättiläiskonetta, jotka ovat kokonaan metallista, lähtivät joku aika sitten Englannista matkalle Australiaan. Nyt ne ovat suorittaneet matkansa ensimmäisen osan, eli 10,000 mailia.

Englannin imperialismi pyrkii kehittämään sotilaslennon mahdollisimman täydelliseksi, voidakseen tehdä valloitusretkiä lentokoneiden avulla kaukaisimpiinkin maihin. Väitetään että millään muulla valtiolla ei ole vielä hallussaan näiden kaltaisia jättiläiskoneita.

Olot Guelphin sairaalassa

Mielivalta jatkuu edelleen — Pari hoitajatarta eroitettu viime keskiviikkoisen lakon johdosta

GUELPH, Ont., helmik. 26. — Vaikka täkäläisen sairaalan johto oli sanomalehdille ilmoittanut, että lyhyeen mielenosoituslakkoon ryhtyneet sairaanhoitajattaret olivat tehneet julkisen anteeksipyynnön ja palanneet takaisin töihin, sekä että kaikki riitaisuudet olisi saatu sovitetuiksi, ei tilanne todellisuudessa ole kuitenkaan läheskään rauhallinen.

Ensiksikin johtajatar Shortreed kieltäytyi ottamasta takaisin kaksi hoitajataroppilasta, Miss Margaret Rowanin ja Miss Grace Sunleyn, huolimatta siitä, että sairaalajohto selkkaiksen päättymisen yhteydessä oli luvannut olla boikoteeraamatta yksityisiä henkilöitä.

Tämän johdosta kaksi muuta hoitajatarta kieltäytyi enään palaamasta töihin, katsoen että edellisten eroittaminen oli mielivaltaa. Hoitajattaret ovat edelleenkin erittäin kiihdyksissä ja lakko saattaa puhjeta uudelleen koska tahansa.

Lakkoon vaikuttavat tekijät ovat edelleenkin hämärän peitossa, sillä sairaalan johto näyttää ylläpitävän laitoksessa sellaista komentoa, että todellisten tietojen saanti on vaikeata. Hoitajattaret toiselta puolen näyttyvät yksityisesti pelkäävän puhua nähtävästi sen johdosta, että saattaisivat joutua vainottaviksi.

Joka tapauksessa on sairaalassa pidetty "kurin" nimessä sellaista komentoa, joka on saattanut henkilökunnan kuohuksiin. Edellämainittua johtajatarta pidetään osittain syyllisenä alaistensa huonosta kohtelemisesta.

Mielivaltaista komentoa on voitu helposti pitää yllä, sillä suuri osa hoitajattarista ovat oppilaita, jotka ovat sidotut laitokseen määrävuosiksi eli siksi kunnes ovat tutkintonsa suorittaneet. Voidakseen valmistua sille alalle, jonka ovat omaksuneet, tulee heidän siis täydellisesti alistua millaiseen komentoon tahansa.

Viime keskiviikkona olleeseen lakkoon otti osaa n. 50 hoitajatarta.

Juutalaisille varataan siirtola Siperiassa

LONTOO, helmik. 26. — Moskovasta saapuneet tiedot kertovat, että Neuvostohallitus on päättänyt luovuttaa Itä-Siperiasta suuren maa-alueen suurissa kaupungeissa asuville juutalaisille. Alue on yhtä suuri kuin Belgia kokonaisuudessaan ja käsittää erittäin hedelmällistä maata. Arvellaan että viiden vuoden sisällä sinne siirtyy 5,000 perhettä.

Kaupungin varojen kavallukset Torontossa

Rikollisten nimien julkaisemista vaaditaan

TORONTO, Ont. helmik. 28. — Kaupungin tilintarkastaja Scottin raportti, missä tehdään selkoa, mitkä tähänasti selvitetyistä, kaupungin eri virastoissa esiintyneistä, vajauksista ovat tahallisesti tehtyjä varkauksia ja mitkä ovat joko huolimattomuuden tai erehdyksen kautta syntyneet, tullaan esittämään kaupungin kontrollilautakunnan kokouksessa keskiviikkona.

Kaupungin hallinnon ratkaistavana on yleisön vaatimuksesta noussut kysymys rikollisten nimien julkaisemisesta ja heidän syytteeseen asettamisesta. Arvellaan kuitenkin, etteivät kaupungin virkailijat tule julkaisemaan niiden vikapäiden nimiä, jotka ovat peittäneet vajauksensa ja sen jälkeen kulkeneet "kaitaista tietä". Kuusi tällaista henkilä on kaupungin palveluksessa. Myöskään ei tulla julkaisemaan niiden nimiä, joiden "haaverit" katsotaan johtuneen huolimattomuudesta tai erehdyksestä.

Puistodepartementin tapausta parhaillaan tutkitaan. Täällä esiintyvän vajauksen katsotaan jäävän alle $4,000:in. Sen syytä ei ole vielä lähemmin selvitetty.

Kaivosparoonien sota unioita vastaan Englannissa

Palkkataistelun aikana eroitetaan työstä union jäseniä

LONTOO. (Postitieto) — Erikoisen jyrkkä taistelu on kehittymässä Nottsin hiilikentillä, missä kaivosparoonit alentavat palkkoja ja pyrkivät särkemään kaivosmiesten union. Satoja taistelukannalla olevia hiilenkaivajia on eroitettu ja komppania pyrkii ottamaan palveluksensa järjestymättömiä tai skääppiunion miehiä.

Varsinainen kaivosmiesten unio on joutunut tällä alueella sellaiseen asemaan, että se ei ole saanut edes vastausta kirjelmiinsä, joita on työnantajille lähetetty. Tämä tapahtuu siitä huolimatta, vaikka 50 prosenttia työläisistä kuuluu unioon.

Kaivosmiesten unio on luovuttanut $5,000 työläisten järjestämiseksi tässä piirissä.

Murhajuttuja Port Arthurissa

Suomalaisen Nick Niemen asia esillä — Muuan puolalainen syytteessä vaimonsa murhasta

PORT ARTHUR, Ont., helmik. 27. — Ontarion maakunnan ylioikeuden istunnot alkavat Port Arthurin piirin oikeustalolla huomenna. Ainoat jutut, jotka joutuvat tällä kerralla oikeuden käsiteltäväksi. ovat Nick Niemen ja Walter Luchkan jutut.

Edellistä syytetään siitä, että hän oli viime lokak. 9 pnä puukottanut erästä Taavetti Kestimäkeä tämän astuessa autosta mennäkseen eräisiin tansseihin. K. oli kuollut vammansa takia. Molemmat ovat kotoisin Whitefishistä.

Luchka oli viime marrask. 14 pnä murhannut vaimonsa, Mary Melkon, leikkaamalla hänen kurkkunsa partaveitsellä. Tämän jälkeen oli hän yrittänyt tehdä itsemurhan, mutta parani sairaalassa muutaman viikon kuluttua.

Joukkomurhan syiden tutkiminen aloitettu Timminsissä

Hollingerin johtajat tekeytyvät tietämättömiksi vallinneista epäkohdista — Kaivoksen toinen johtaja, Knox, yrittää lykätä vastuuta alempien niskoille — Komissioni ei aio antaa "työväen kysymysten" vaikuttaa tutkimuksen kulkuun

Työläiset vaativat tähän teollisuusmurhaan syypäiden rankaisemista

TIMMINS, helmik. 28. — Eilen kello 11 ap. alkoi hallituksen asettaman tutkimuskomissionin istunto Odd Fellows Hallissa. Komissionin johdossa oleva tuomari Godson luki alussa sen kirjelmän, jolla valtuutettiin komissioni tutkimaan Hollingerin kaivosonnettomuutta ja sen johdosta henkensä menettäneiden 39 kaivosmiehen kuolemansyytä. Godson selitti, että hän valtuutettuna komissioneerina on oleva puolueettoman, eikä minkään tunteellisen tribunaalin puheenjohtaja. Ja ettei vaan kukaan pääsisi siihen käsitykseen, että komissioni tulisi erikoisesti puolustamaan työläisten etuja, selitti hallituksen määräämä neuvonantaja, White, että tutkimuksen yhteydessä ei tulla sallimaan mitään taloudellisten tahi työväen kysymysten esittämistä.

Yhtiön tulee asianajajansa ja johtajiensa välityksellä yrittämään kaikkensa tutkimuksen saattamiseksi sellaiseen lopputulokseen, että yhtiö pääsisi joko kokonaan, tahi niin vähällä kuin mahdollista, vastaamasta niistä törkeistä laiminlyönneistä, jotka johtivat tähän kamalaan onnettomuuteen. Mutta työläiset tulevat toisaalta painostamaan, että tutkimuksessa täydellisesti paljastettaisiin syylliset ja saatettaisiin heidät vastaamaan rikkomuksistaan.

Kaivostyöläisten union edustaja Roberts, sekä työläisten asianajaja Gordon, tulevat kertoman mukaan tuomaan esille todistajia, jotka sitovasti todistavat, että komppanian virkailijoita on lukuisia kertoja varoitettu tulenarkojen jätteiden kaivosonkaloihin kokoamisen vaarallisuudesta.

Kaivoksen johtajat kiroilevat

Yli sata todistajaa on jo haastettu ja lisää tulee kuultavaksi sitä mukaa kuin aihetta ilmenee.

Kuulusteltaessa johtaja Knoxia tänään iltapäivällä selitti, että jos hän olisi ollut tietoinen siitä, että dynamiittivarastoista tulevat jätteet, kuten laatikot, sytytyslangan kappaleet, sahajaukho, glyseriinipaperi j.n.e. viedään tyhjiin stoopeihin, olisi hän heti tämän kieltänyt.

Knox selosteli yhtiön virkailijoiden ja työnjohtajien velvollisuuksia ja vastuunalaisuutta, josta muodostui sellainen ketju, jonka ylimmät renkaat, johtajat Brigham ja Knox, yleinen superintendentti Williams ja kaivossuperintendentti Emery, eivät millään tavalla muka olleet vastuussa siitä, että kaivoksessa saattoi muodostua edellytykset suurelle onnettomuudelle. Kaksi ensiksimainittua pitävät huolta kaivoksen yleisestä johdosta, Williams mekanisesta tuotannosta ja teknillisestä johdosta sekä Emery kaikesta maanalaisesta työskentelystä. Silloin kun oli kysymys jostakin erikoisesta asiasta, josta alempi pomo ei katso voivansa yksin päättää, raporteeraa hän asian seuraavalle ylimmälle esim. siten, että Emery raporteeraa Williamsille, Williams Knoxille ja Knox Brighamille. Emerystä alaspäin on työnjohtaja Young, jonka tehtävänä on johtaa malmin louhintaa, käytävien ja stoopien "timpraamista" sekä malmista tyhjennettyjen paikkojen täyttämistä. Hänen alaisensa apulaiskapteeni Johnson oli valvomassa niiden stoopien eli malmiaukkojen täyttämistä, jotka kuuluvat kysymyksessä olevaan paloalueeseen. Malmin kuljetuksesta stoopeista shafteihin eli nostoaukkoihin huolehti kapteeni Del Hunt, jonka komennettavana oli 12 alipomoa. Tämän lisäksi oli kaivoksessa erikoinen turvallisuustarkastaja, eräs Craig-niminen mies, jonka tehtävänä on ollut kiertää kaikkialla kaivoksessa, tarkastaa päivittäin dynamiittivarastot sekä yleensä seurata kaikkialla, ettei vaarallisia olosuhteita pääse muodostumaan. Knox myönsi, ettei tällä tarkastajalla ollut sanottavasti valtaa päättää itsenäisesti mistään, vaan oli hänen asiana tehdä esityksiä Emerylle. Kerran viikossa oli Craigillä ollut tapana neuvotella shiftipomojen kanssa turvallisuusasioista.

Pitkässä selostuksessaan ja ristikuulustelussa antamissaan vastauksissa antoi Knox ymmärtää, että komppanian johtajat eivät ole olleet tietoisia kaivoksessa vallitsevista olosuhteista, eikä ole ollut käytännössä mitään sellaista raporttijärjestelmää, jonka nojalla johtajille tiedoitettaisiin kulloinkin tyhjentyneistä stoopeista, niiden jälleen täyttämisestä j.n.e. Johtajat Brigham ja Knox sekä "ylisupi" Williams kuulemma harvoin edes käyvätkään kaivoksessa.

Suunnaton roskakasa

Ristikuulustelussa ilmoitti Knox, että kohtalokkaassa stoopissa n:o 55A, missä palo alkoi, oli rojua kasattu n. 165 jalan korkeaan kasaan. Tämä stoopi oli suunnaton onkalo, joka ulottui 800 jalan tasanteelta yläpuolelle 550 jalan tasannetta. Kuoppa oli täytetty kaikenlaisella jätteellä 675 jalan tasanteelta 550 jalan tasanteelle. Kaivoksessa käytettiin n. viisi tonnia dynamiittia päivittäin ja vain yhden päivän tarve pidettiin maanalla. Porausten räjäyttämistä suoritettiin kello 9—11 välillä illalla.

Kysyttäessä, tiesikö hän, mihin dynamiittilaatikoista jääneet jätteet, paperi ja laudankappaleet vietiin, sanoi Knox olleensa siinä käsityksessä, että ne hajoitettiin päivittäin kokoontuvan kivijätteen sekaan, jota karttuu n. 800—1,000 tonnia päivässä, ja jonka seassa saattaa siis tavallisesti olla n. 100 (?) paunaa dynamiittivarastosta karttuvaa jätettä. Nämä jätteet joko tuotiin pinnalle tahi tyhjennettiin tyhjiin stoopeihin. Knox ei sanonut olevansa tietoinen siitä, että dynamiittivaraston jätteiden joukossa saattoi olla dynamiittinalleja.

Poraustyöt stoopi n:o 55A:ssa lopetettiin heinäkuussa 1923.

Rosvot saaneet saaliikseen $50,000

Poliisit arvelevat heidän olevan Chicagosta

KANSAS CITY, helmik. 26. — Chicagolaisten konekiväärirosvojen arvellaan olleen osallisina siinä keskipäivällä suoritetussa pankkirosvouksessa, joka tapahtui täällä eilen City Bank'in liikehuoneessa.

Rosvot saapuivat vähän jälkeen pankin avaamisesta, varustettuina yhdellä konekiväärillä, yhdellä kiväärillä, yhdellä pikapistoolilla ja 45 automaattisella revolverilla. Pankin virkailijat kantoivat parhaillaan rahoja kassaholvista ulos ja pankissa oli noin 70 asiakasta, jotka henkensä kaupalla heittäytyivät lattialle pitkäkseen, kun 12 rosvoa astui pankkiin.

Saaliikseen rosvot saivat $50,737:-36 ja pakenivat nopeasti autoillaan.

Uusi voimalähde keksitty

Moottorin käyttövoimana tulee olemaan magnetismi

DETROIT, Mich., helmik. 27. — Free Pressin saaman tiedon mukaan on eräs amerikalainen keksijä Henderhot Pittsburghissa keksinyt sellaisen moottorin, jossa ei tarvita polttoainetta. Kone tulee käymään maassa olevan magnetismin voimalla.

Keksintö on vielä tarkasti salassa ja sen yksityiskohdista ei tiedetä muuta, mitä keksijä on lehtimiehille selittänyt. Hän on lausunut, että tämä uusi keksintö ei ole mikään yliluonnollinen saavutus, vaan että siinä voidaan hyväksi käyttää sitä samaa voimaa, joka liikuttaa kompassin neulaa.

Atlantinlentäjä Lindbergh on ollut kokeilemassa erään insinöörin kanssa tätä uutta moottoria.

Neuvostovirkailijoita hukkunut Kaspianmerellä

BAKU, Kaukaasia, helmik. 27. — Neuvostovallan kalastuskomissari M. Likunov ja hänen yksitoista apulaistaan hukkuivat tänään Kaspianmerellä vallinneessa myrskyssä. Laiva, jolla seurue oli tarkastusmatkalla, kaatui pyörremyrskyn noustua.

43,000 työläistä pääsee lepokotiin

MOSKOVA. — Neljäkymmentäkolme Moskovan piirin työläistä tullaan lähettämään ensi kesänä lepokoteihin. Lepokotien keittiöiden ja muiden laitteiden kuntoon saamista varten on luovutettu 100,000 ruplaa. Kaksi lepokotia on jo aikaisemmin laitettu mekaaniseen kuntoon, ja neljä tullaan vielä kunnostamaan samanlaiseksi.

PIENI EREHDYS

Oshawa, Ont. — Keskiyöllä torstaina löi varas erään täkäläisen jalokivikaupan akkunan rikki ja anasti akkunaan näytteeksi asetettuja jalokiviä yht. n. $3,000 arvosta. Joku tapahtuman huomannut henkilö hälyytti poliisin, joka saapui autolla paikalle. Tällä välin oli varas kulkenut jonkun matkan päähän, ja nähdessään vastaantulevan auton, pysäytti sen, koska luuli sen olevan jonkun taksa-ajurin. Auto osoittautuikin poliisin autoksi ja varas joutui siten heti kiinni.

SEPPÄLÄ JÄLLEEN VOITTOISA

Pocona Manor, Pa., helmik. 28. — Leonard Seppälä saavutti täällä eilen voiton koiravaljakkojen alkukilpailuissa. Kilpailijat joutuivat kulkemaan kuuden mailin matkan 50 mailin myrskyssä. Loppumatka suoritetaan tänään ja tulee se olemaan 20 mailia.

Kommunisteja tuomittu Amerikassa

Mukana kaksi suomalaista työläistä

(Sähkösanoma Eteenpäille.)

Brooklyn, N. Y., helmik. 24. p. — Kruth, Thorsen, Makivirta ja Heino tuomittu 20 päiväksi vankeuteen Workers-kommunistipuolueen lentolehtisien levittämisestä. Heidän juttunsa vedottiin. — Arlund.

Kuten muistetaan, vangittiin nämä toverit siitä, että jakelivat lentolehtisiä, joissa tuomitaan estetuomioiden julistamista työtaisteluja vastaan. Lentolehtinen koetettiin suurella hälinällä saada laittomaksi. Siinä ei kuitenkaan onnistuttu. Miehet tuomittiin lopuksi rauhan häiritsemisestä.

Asbestotyöläisten lakko Torontossa

TORONTO, helmik. 27. — Kerrotaan, että työnantajat olisivat taipuvaiset myöntämään asbestotyöläisille 10 sentin palkankoroituksen tuntia kohti. Kuten tiedetään, ovat asbestotyöläiset olleet lakossa t.k. 6 päivästä lähtien. Siinä tapauksessa, jos työläiset tyytyvät tähän myönnytykseen, lakko saattaa mahdollisesti päättyä tänään.

SIIRTOLAISTULVAA JATKUU

Montreal, helmik. 27. — C. P. R:n höyrylaivain matkustajaliikenteen johtaja Baird on palattuaan Lontoosta ilmoittanut, että lähi viikkoina odotetaan tuhansia uusia siirtolaisia Englannista ja mannermaalta. Englantilaisten poikien, nuorten miesten ja tyttöjen kouluuttaminen canadalaisen maanviljelyksen varalta on edelleenkin käynnissä, ja uusia joukkoja odotetaan lähtevän lähi viikkoina. Näille englantilaisille siirtolaisille on etukäteen varattu työpaikkoja canadalaisille farmeille.

«KIINA ON EDELLEENKIN KIINALAINEN», SELITTÄÄ SCOTT NEARING

ULKOMAALAISIA ON KIINASSA VAIN 336,000; KIINALAISIA SEN SIJAAN 450,000,000; ULKOVALLAT KIINAN RIISTÄJINÄ

(Scott Nearingin erikoiskirje)

CHICAGO, Ill. — (FP) — Ulkomaalaisten vaikutusvallasta Kiinassa on puhuttu viime aikoina hyvin paljon. Mutta siinä suhteessa on tehty yliarvioita. Kiina on edelleen kiinalaisten.

Kuinka monta ulkomaalaista on sitten Kiinassa?

Kiinan eräs taloudellinen julkaisu on esittänyt laskelman, että v. 1925 oli Kiinassa 336,000 ulkomaalaista, kun sensijaan kiinalaisia on noin 450,000,000. Näin ollen on yksi ulkomaalainen jokaista 1,300 kiinalaista kohden. Yhdysvalloissa oli v. 1920 yksi ulkomaalainen jokaista seitsemää maassasyntynyttä kohden. Verrattuna siis amerikalaisiin oloihin, ei Kiinassa ole ulkomaalaisten vaikutusvalta vielä kunnolleen päässyt alkuunkaan.

Varmuudella voidaan todeta, että ulkomaalaisten lukumäärä on Kiinassa nopeasti kasvanut. Siellä on ollut ulkomaalaisia eri vuosina seuraavasti:

1890	8,081
1898	13,421
1912	144,754
1920	326,069
1925	336,841

Suurin ulkomaalaisten maahan tulviminen tapahtui ennen vuotta 1919. Sen jälkeen on ulkomaalaisen asutuksen määrä ollut Kiinassa joksikin samana.

Mitä kansallisuuksia Kiinassa yleensä on? Kaksikolmasosaa on japanilaisia ja yksi neljännes venäläisiä; loput englantilaisia, amerikalaisia ja etelä-europalaisia.

Scott Naring, joka on ollut matkalla Kiinassa hiljakkoin, kertoo useita vertailevia numeroita eri kaupungeissa olevista ulkomaalaisista. Asukasmäärä riippuu siitä, miten ulkomaalaisten harjoittama riisto kussakin kaupungissa on versomassa.

Honkong on osa Englannin kuningaskuntaa. Se ryöstettiin Kiinalta 1842, ja sitä on Englanti hallinnut yli 80 vuotta. Siellä on 623,224 asukasta; niistä europalaisia 8,539, muita ulkomaalaisia 4,497 ja kiinalaisia 610,368.

Rannikkokaupungeissa, missä ulkovalloilla on konsessionialueita, asustaa melkein kaikki ulkomaalaiset mitä Kiinassa on. Mutta kun mennään esim. Szechian maakuntaan, missä asuu 55,000,000 kiinalaista, ei siellä ole ulkomaalaisia — japanilaisetkin mukaan luettuna — kuin korkeintaan yksi junanlasti.

Kiina on edelleenkin kiinalainen. Lukuunottamatta rannikkoa, ovat ulkomaalaiset ainekset Kiinassa yhtä harvinaisia, kuin eskimot Yhdysvalloissa tai neekerit Saksassa.

Porvarihallituksen epäluotettavat apulaiset

Virkamiehiä eroitettu korkeista tehtävistä

LONTOO, helmik. 27. — Englannin hallitus on ryhtynyt nopeasti puhdistamaan ulkoasian ministerin virastoa sen johdosta, että hiljakkoin ilmeni keinottelua ulkomaiden rahalla. J. Gregori, joka on toiminut alivaltiosihteerin apulaisena ja ollut tärkeässä diplomaattisessa toimessa Wienissä, Bucharestissa ja muissa ulkovaltain pääkaupungeissa, on eroitettu toimesta.

Epäluotettavaisuutta ilmenee noinkin korkeiden virkamiesten keskuudessa. Kaksi alempaa virkailijaa on myöskin joutunut siirtymään pois tehtävistään.

Pennsylvanian lakkoalueella suoritetaan tutkimuksia

Lakkolaiset ja heidän perheensä paljastavat tutkijoille totuuksia

PITTSBURG, Pa. — Eteenpäinlehti kertoo tutkimuksien toimittamisen alkamisesta Pennsylvanian lakkoalueella viime viikolla.

United Mine Workers unio on nyt saanut ensi kerran tilaisuuden esittää käsiteltäväksi ne kysymykset, jotka ovat pitäneet lakkoa yllä kohta vuoden ajan Pennsylvaniassa ja Ohiossa. Union vaatimukset on esitetty komitealle, joka senaatin puolesta on saapunut tutkimaan lakkotilannetta kauppakomissionin johdolla toimivaksi. Joukossa on m.m. senaattori Wheeler.

Viipymättä tekivät Pittsburg Coal ja Pittsburg Terminal Coal komppaniat vaatimuksen, että kun komitea alkaa tutkia rikkureiden elämää näiden komppanioiden omistamilla alueilla, niin United Mine Workers union virkailijoita ei ole sinne laskettava. Komitea teki komppanioille vastakkaisen päätöksen, sallien unioon johtajien olla tutkimuksissa mukana.

Tutkijoille tekivät lakossa olevat työläiset ja heidän perheittensä jäsenet suoria syytöksiä, joista kuvastui komppanioiden palkkaamien poliisien raakuus. Yksi lakkolaisen vaimo, Mrs. Louis Karpy, selitti miten hän on valvonut öitä sen takia, kun muutamat neekeririkkurit ovat pommittaneet koulutalon, jossa hänen lapsensa käyvät. Koulutalon seinistä näytettiin senaattoreille kuulan jälkiä. Mrs. Clarissa Englar kertoi, miten komppanian poliisit, jotka toimivat yhdessä valtion poliisien kanssa, hakkasivat ja potkivat häntä, kun hän meni ottamaan selkoa ampumisesta, joka tapahtui hänen asuntonsa läheisyydessä. Hän on neljän lapsen äiti.

Tällaisia tapauksia esitetään tutkijoille runsaasti.

Saskatchewanin raha-asiat

REGINA, Sask., helmik. 27. — Maakunnan rahastonhoitaja esitti lainlaatijakunnalle ensimäisen budbettipuheensa eilen. Hallitus oli kuluneena hallintovuonna, joka päättyi viime huhtikuuhun, saavuttanut $91,846:in ylijäämän. Kuluneena hallintovuonna olivat maakunnan tulot olleet $13,021,244.52 ja menot $12,929,398.26.

Laskelmissa on varattu määrärahoja vanhuudeneläkkeiden soveltamiseksi, uuden rautatiedepartmentin menoihin ja suuresti lisääntyneisiin maantiekustannuksiin. Nämä määrärahat osoittavat yht. $1,235,000:in lisäyksen kuluneeseen vuoteen verraten.

1,111 "KUOLEMANRENGASTA" ILMASSA

PARIISI, helmik. 26. — Laajalti tunnettu lentomestari A. Fronval suoritti eilen neljässä tunnissa ja 56 minuutissa 1,111 ympäriheittoa, oli n.s. "kuolemanrengasta" lentokoneellaan. Tämä on maailmanennätys tällä alalla. Aikaisempi saavutus oli 1,093 heittoa.

Guelphin sairaalaselkkaus

Lakko uhkaa edelleen

GUELPH, Ont., helmik. 28. — Sen johdosta, että oppilashoitajattaret ovat uhanneet aloittaa lakon uudelleen, kokoontui täkäläisen yleisen sairaalan johtokunta neuvottelemaan tilanteesta, eilen iltapäivällä.

Sairaalan johto koettaa estää asioita pääsemästä julkisuuteen. Lehtien edustajille ei ole annettu tietoja neuvottelujen tuloksista.

Karanneet vangit saatu kiinni

MONTREAL, helmik. 27. — Kolmekymmentäkuusi tuntia karkauksensa jälkeen vangitsi muuan poliisi karkurit Cantinin ja molemmat Davidsonit täällä kaupungin pohjoispäässä. Erään raitiotievaunun henkilökunta huomasi kolme outoa miestä kulkevan pellolla, ja huomauttivat asiasta vaunuun nousseelle poliisille joka lähti tarkastusmatkalle. Hän kohtasikin miehet ja revolverillaan uhaten pakoitti heidät seuraamaan poliisiasemalle.

MURHATUN RUUMIS LÖYDETTY

Winnipeg, helmik. 27. — Myöhään tänään löydettiin Mrs. James Adamsin, 30-vuot., ruumis eräästä lumen täyttämästä ojasta kotinsa läheisyydestä Red Riverin rannalla. Tämän Winnipegin esikaupungin, St. Vitalin, asukas oli kadonnut 12 päivää takaperin. Katoamisen johdosta toimeenpantiin laajoja etsintöjä, sillä alusta lähtien esiintyi epäilyksiä, että nainen oli tullut murhatuksi Epäilykset osoittautuivat oikeiksi, koska vainajalla oli ammottava haava päässä, ja lumi ruumiin ympärillä oli vereen tahrittu.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:

S. G. NEIL, T. N. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:

1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 526W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden laajentaminen ja muuttaminen

Vapaus-lehden palstat ovat tämän kuukauden ajan olleet avoinna keskustelulle Vapauden laajentamisesta, sille uuden painokoneen ja oman talon hankkimisesta sekä pysyväisen kotipaikan määräämisestä. On oltu melkein yksimielisiä siitä, että lehden tilaajamäärän viimeaikainen nousu on luonut edellytykset sen 6-päiväiseksi muuttamiselle, joka vuorostaan pakottaisi uuden painokoneen hankkimiseen. Vapaus-lehtiliikkeen omistajan, Canadan suomalaisen järjestön viimekesäinen edustajakokous päätti, "että niin pian kuin toimeenpaneva komitea näkee edellytyksiä 6-päiväiselle lehdelle, olkoon sillä oikeus hankkia uusi painokone; ja ennenkin, jos on saatavissa käytännöllinen ja *Vapauden nykyiseen tilaan sopiva*" ja "että Vapauden kotipaikkana pidetään edelleen Sudbury". Kun tov. T. N. Carlson viime numerossa julkaistussa kirjotuksessaan väittää edustajakokouksen päätöstä tulkitun väärin, niin huomautettakoon tässä, että nuo vinokirjaimin ladotut sanat, "Vapauden nykyiseen tilaan sopiva", jotka Port Arthurin alueen edustajan painostuksesta päätökseen liitettiin, ja se seikka, että ei edes keskusteltu oman talon rakentamisesta, oikein tulkittuina merkitsevät, että *tällä päätöksellä ei kiinteästi ratkaistu kysymystä Vapauden pysyväisestä kotipaikasta.*

Vaikka toveri liikkeenhoitaja ei edustajakokouksessa sanonut, että uusi painokone ei mahdu nykyiseen tilaan, niin ilmaisi hän tämän ja muita epäkohtia muutamaa kuukautta myöhemmin ja ryhtyi hommaamaan oman talon laittamista Sudburyyn. Tp. komitea ei alkanut vastustamaan, mutta käsitti heti silloin, että ei ole oikein lopullisesti ratkaista talon rakentamisesta, ennenkun pysyväisen kotipaikan suhteen ratkaistaan, ja järjestön ylimpänä elimenä päätti alistaa kysymyksen jäsenistön keskusteltavaksi ja äänestyksellä ratkaistavaksi. Se alusti kysymyksen tammikuun 5 p:nä lähettämällään kiertokirjeellä, joka heti myös julkaistiin lehdessä, puoltaen laajennusta, painokoneen- ja talonhankintaa sekä Torontoa kotipaikaksi.

Mikäli tiedetään, ei tp. komitean tuota päätöstä, alotetta vielä tammikuun ajalla minkään osaston taholta vastustettu eikä selitetty sääntövastaiseksi, vaikka siihen olisi ollut yhtä hyvä tilaisuus kuin helmikuulla, jolloin keskustelu oli jo käynnissä. Sen sijaan esim. Sudburyn osaston lausunnossa paheksuttiin sitä, että "annettiin tp. k:n julistus lehteen ja lähetettiin kiertokirjeet järjestöille kolme viikkoa ennen, kuin jäsenistöllä tai osastoilla on ollut tilaisuutta sanoa asiasta mielipidettään lehden palstoilla puoleen tai toiseen" ja ryhdyttiin sanomaan, "kun vihdoin jäsenistön suusta tulee kapula poistettua".

Mitä sanottiin?

Esitykset laajentamisesta, uuden painokoneen ja oman talon hankkimisesta jokseenkin yleisesti hyväksyttiin. Mutta Vapauden pysyväisen kotipaikan suhteen olivat "portarthurlaiset" ja "sudburylaiset", kuten tosin odottaakin voi, jyrkästi erimieltä tp. k:n kanssa.

Torontoa lehden pysyväiseksi kotipaikaksi esittäessään painosti tp. k., että "on harkittava Vapauden sijoittamista päivälehtenä ja uutislehtenä, joka seikka on saanut jäädä toisarvoiseksi aikaisemmissa keskusteluissa, koska lehti ilmestyi harvemmin", että "nyt kuitenkin on tärkeintä käsittää, että lehti on luokkatietoisen työväestön äänenkannattaja, järjestäjä ja valistaja", että "Torontossa olisi asema edullisempi työväen sanomalehden kotipaikkana vielä siitäkin syystä, että Torontossa sijaitsee huomattujen työväenjärjestöjen keskukset ja voimakkain järjestöllinen toiminta, samoin järjestö- ja puoluekeskukset; kiinteä yhteys niihin merkitsee paljon." J.n.e.

"Tämä", sanoi Sudburyn osasto ja sitä ovat monet muut säestäneet, "jo sellaisenaan osoittaa, että tp. k. on lähtenyt ratkaisemaan vakavaa asiaa liian pintapuolisilla keinoilla.... Tp. k:n herättämä muuttohomma on asiallisesti perustettu vain yhden kortin varaan." Tällaisiin johtopäätöksiin tultiin lausunnossa siksi, kun "Vapauden nykyiset uutistoimittajat ovat selittäneet, että nykyään käytettävät useat tärkeät uutislähteet on saatu avattua vasta kuluneen syksyn ja talven aikana. Ja uusia suunnitelmia on olemassa.... Vapaus voi Sudburyssa ollen palvella Canadan suomenkielisen työväestön lehtitarvetta ainakin yhtä hyvin kuin Torontossakin, sen *yleiseen sisältöön* katsoen."

Vapauden nykyinen vastaava toimittaja on niinä neljänä vuotena, jotka hän on viimeisten viiden vuoden aikana työskennellyt Vapauden toimituksessa, tullut aivan päinvastaiseen tulokseen Sudburyn sopivaisuudesta lehden ilmestymispaikaksi ja yhtyy itseään paljoa parempaan auktoriteettiin, nim, Sointulan osaston jäsen A. B. Mäkelään, jolla on kymmenien vuosien kokemus sanomalehtityössä, joka on ollut kolmattakymmentä vuotta Canadassa ja joka sanoo (tammikuun alusta toukokuun loppuun v. 1925) "yrittäneensä parhaansa Vapaudenkin vilkastuttamisessa, mutta täydelleen epäonnistuneensa niin voittamattomissa vaikeuksissa". Noista vaikeuksista ja niiden korjaamisesta lausutaan tov. Mäkelän laatimassa ja Sointulan osaston hyväksymässä lausunnossa järjestön viime edustajakokoukselle m.m. seuraavaa:

"Yhtenä syynä siihen, että Vapauden sisältö on pahoin vanhentunutta jo matkalle lähteissään, on lehden hidas, vanhanaikainen painokone". ("Mäkelä kertoo Sudburyssa ollessaan Vapauden johtokunnan, kuultuaan sekä toimituksen että liikkeenhoitajan ja kirjapainoväen yksimielisen ajatuksen, ehdottaneen Tpk:lle uuden painokoneen hankkimista jo silloin välttämättömänä toimenpiteenä.... Tpk. ilmotti niin suuren raha-asian päättämisen kuuluvan edustajakokoukselle, ja siihen kai asia hautautui, koska siitä ei ole enempää kuulunut. On tietenkin ajateltu, että kyllä puoluepiiska panee tilaamaan, olipa sisältö uutta taikka vanhaa.")

"Toisena, vielä suurempana syynä on se erehdys, että lehden ilmestymispaikaksi valittiin Sudbury, jossa ei ilmesty minkäänlaista englanninkielistä päivälehteä, josta edes samalla vuorokaudella voisi saada yleiset uutiset; on ainoastaan pahanen kahdesti viikossa ilmestyvä lehti. Paikkakunnan englanninkielinen väestö elää päivän vanhoilla Toronton päivälehdillä, mutta ennenkuin niistä uutiset suomennettuina joutuvat Vapauteen, ovat ne parinkolmen päivän vanhoja. Porvarillisten sähkösanomatoimistojen uutiset olisivat liian kalliita hankkia Vapauden tuloilla...."

"Pulman ainoa ratkaisu on se, että Vapaus muutetaan johonkin isompaan kaupunkiin, jossa ja jonka ympäristössä on huomattavan suuri suomalainen asutus, ja vakinaisempi kuin kaivantokylissä. Muutto olisi tehtävä samalla kun uusi painokone hankitaan, että sen voisi tilata suoraan uudessa paikassa ylöspantavaksi. Muuten on aivan turhaa puhua Vapauden esiintymisestä 'uutislehtenä', nyt enempää kuin tulevaisuudessakaan. Vasta sitte kun on sellaiset vehkeet, joilla — ja sellaisessa paikassa, jossa — on mahdollinen edes 3-päiväistä lehteä kunnolla toimittaa, voidaan ruveta ajattelemaan lehden useammin ilmestymistä, milloin siihen on aihetta ja edellytyksiä. Nykyiset voimat tarvitaan tämän kaikkein välttämättömimmän uudistuksen toimeenpanemiseen."

Vapauden t.k. 20 päivän numerossa kirjotti tov. Mäkelä: "Täällä vallitseva mielipide Sudburyn sopimattomuudesta 3-päiväisenkään lehden ilmestymispaikaksi on kaikista uskotteluista huolimatta pysynyt samana.."

Mutta tov. Carlson "puhuu suunsa puhtaaksi", kun on kerran puhumaan alkanut," ja sanoo, että kun hän "saapui Vapauden toimitukseen, olivat uutislähteet kolmepäiväistäkin lehteä varten kovin puutteelliset". Niin sitten "ensimmäinen ja kaikkein tärkein 'tiedonlähde' aukeni siten, että tilasin toimitukselle Ottawa Morning Journalin, joka painetaan kello 1 a.p. Lehti saapuu toimitukseen kello 1 päivällä. Siitä saamme uutiset samana päivänä Vapauteen." — Malttakaapa, kyllä siinä taitavat uutistoimittajat joutua lujille, vaikka olisikin uusi painokone, jos kerran lehti samana päivänä postitetaan; korkeintaan "joitain pieniä täytepaloja" ehtinevät saada; ja mitenkähän tästä kello 1:*n aikaan iltapäivällä toimitukseen* saapuvasta Ottawa Morning Journalista, niin hyvä 'tiedonlähde' kuin se onkin, saadaan uutiset samana päivänä siihen "*Port Arthuriin, Fort Williamiin, Nipigoon ja yleensä lännelle menevään Vapauteen*", jonka tov. liikkeenhoitaja "Yksinkertaisessa puheessaan Canadan työläisille" sanoi voitavan "*viedä junaan, joka lähtee Sudburysta lännelle kello kaksitoista päivällä,* jos Vapaus esim. laajennuksen jälestä ilmestyy edelleen Sudburyssa ja sitä painetaan nopealla painokoneella?!

Montrealin ja Ottawan lehtiä on Vapauden toimituksessa käytetty uutislähteinä jo vuosia sitten ja ne tavattiin lehtipäivinä hakea myymälästä Toronton lehtien lisäksi. Kun tämän kaikkein nopeimmin Sudburyyn saapuvan Ottawankin lehden uutiset ehtisivät vasta seuraavan päivän lehteen ja kaikkien muiden samaten, niin turhaa on väittää, että toimitus ei olisi edullisemmassa asemassa Torontossa, jossa ilmestyvät aamu-, päivä-, ja iltalehdet, joissa yleensä on samat uutiset kuin Ottawan ja Montrealin lehdissäkin, saataisiin katseltaviksi ja suomenneltaviksi heti niiden ilmestymisen jälkeen. Lisäksi voidaan mainita, että Toronto on lähempänä yhdysvaltalaisia suurkaupunkeja, joista Vapaus jo nykyään saa Federated Pressin uutiset ja Daily Workerin.

Yhteys järjestön tp. komiteaan, jota Sudburyssa ollen täytyy koettaa—siinä kuitenkaan läheskään tyydyttävästi onnistumatta eikä missään tapauksessa siten, etteikö siihen kuluisi itse lehden toimittamiseen tarvittavaa aikaa — pitää yllä kirjeenvaihdon kautta, y.m. tärkeät läheiset yhteydet, joita ei saada Sudburyyn eikä Port Arthuriin, tulisivat kieltämättä vaikuttamaan edullisesti lehden yleiseen sisältöön. Ellei toimitusvoimaa pidettäisi liian pienenä, voitaisiin tässäkin suhteessa odottaa huomattavaa muutosta parempaan päin, jolle on ja tulee yhä olemaan varaa.

Annettakoon lehdelle se arvo, minkä se ansaitsee vaikeissa oloissa ja heikoilla voimilla ulosannettuna, mutta ei saa myöskään unohtaa työväenlehden sisällön tärkeyttä eikä lyödä laimin mitään, millä sitä voitaisiin yhä enemmän ja enemmän parantaa. Tov. Mäkelä sattuvasti sanoo edellämainitussa lausunnossa, että "ajan oloon, näet, lehden levikki riippuu siitäkin, mitä ihmiset saavat lukeakseen rahansa edestä". Ja lehden levikistä ja sen vaikutuksesta lopuksi sentään riippuu koko sen edustaman liikkeen ja asian edistyminen — tässä tapauksessa Canadan suomalaisten työläisten ja köyhien maanviljelijäin valistaminen ja järjestäminen Canadan ja koko kansainvälisen työväenliikkeen kiinteäksi osaksi.

Kun Vapauden muuttokysymystä tältä pohjalta harkitaan, niin havaitaan, että lehden laajentamisesta, uuden painokoneen ja oman talon hankkimisesta ei voida vakavassa mielessä puhua, puhumatta myös sen muuttamisesta pois Sudburysta, keskuspaikkaan, jossa sitä on mahdollisuus kunnollisesti toimittaa ja jossa se parhaiten voi palvella tilaajiaan ja kannattajiaan, joka paikka on Toronto. Sivumennen huomautettakoon, että toverilehti Työmiehen ilmestymispaikka Superior ei sentään liene aivan niin "pikkukaupunki" kuin Sudbury, ja tokkopa sitä ovat muittenkaan yhdysvaltalaisen toverilehtien ilmestymispaikat.

Painotöistä lausuttiin tp. k:n alustuksessa m.m. seuraavaa: Järjestyneen työväenliikkeen töitä voitaisiin Torontossa saada huomattavasti, ehkä enemmän kuin voitaisiin tehdä. Sitten puoluelehdille painonhankinta voitaisiin sivuuttaa ja täten saisi liikkeemme sivutöitä riittävästi. Tässä suhteessa ei siis mikään muu paikkakunta ole verrattavissa Torontoon. Ulkoa tulevat painotyöt voidaan tehdä yhtä varmasti, olipa liike missä tahansa."

Tämän tärkeän seikan, kuten monet muutkin, Sudburyn toverit kokonaan unohtivat ja sanoivat, että "tp. k:n herättämä muuttohomma on asiallisesti perustettu vain yhden kortin varaan", ikäänkuin heillä ja suomalaisen järjestön muilla jäsenillä ei olisi mitään tekemistä puolueen kanssa. Vapauden johtokunta ja eräät toverit todella menivät vielä pitemmälle, sanoessaan puolueen painotöitten tekemisen kuuluvan "puoluevelvollisuuksiin", joita kehottivat karttamaan.

Tp. k. lausunnossaan lähemmin selosti, kuten jo aikaisemmin oli tehnyt Toronton osastokin, niistä saatavissa olevaa tulolisäystä, ja sanoi, "että ne järjestömme jäsenet, jotka ovat puolueen jäseniä, osaavat antaa oikean arvon sellaiselle, erikoisemmin vielä, kun tietävät, että tässä samanaikaisesti ratkaistaan kysymys siitä, muutetaanko Vapauden paino Torontoon ja puolueen painotyöt voittoineen siihen vai jääkö suomalaisille jäsenille muitten puoluejäsenten kanssa kustannettavaksi toinen paino niitä painotöitä varten."

Kaiken tämän lisäksi tarjoaa tov. Carlson viime numerossa julkaistussa kirjotuksessaan järjestön ja puolueen jäsenille nyt pajuköyttä: "Muuten on tämän keskustelun aikana asia muuttanut kokolailla luonnettaan. Ensin oli tp. k:n alustuksessa etusijalla Vapauden edut, ja varsinkin uutisten 'tuoreus'. Mutta toisessa kirjelmässä työntäytyy etualalle Worker-lehden ja muiden englanninkielisten, ukrainalaisten, juutalaisten y.m. lehtien edut. Alkuperäinen asia on siis alkanut seisomaan päälaellaan."

Tässä hän hyppää paistinpannusta tulisille hiilille, kun ei tahdo hakea syytä sieltä, missä se todella on: *siinä, että ei ole pyrittykään asiaa ymmärtämään ja selittämään järjestön jäsenistön pyrkimyksien hartaan edistämisen kannalta, että on nähty "muuttohomma vain yhden kortin varassa." Tp. k:n alustuksessa ja lausunnossa on asiaa kaiken aikaa käsitelty järjestö- ja puoluetoiminnan kokonaisetuja silmälläpitäen ja samaten olisi tov. Carlsonin ja muitten, varsinkin vastuunalaisissa tehtävissä olevien toverien pitänyt sitä käsitellä.*

S. G. Neil.

Järjestön asiat

Se Vapauden muuttokysymys

Vapauden pysyväisen kotipaikan määrääminen on tärkein kysymys, mitä järjestöllämme on ollut ratkaistavana pitkään aikaan. Sen vuoksi tuntuu sangen ikävältä, että asiasta keskustelu aivan yleensä on saanut joko liiaksi paikkakunnallisen leiman, taikka sitten aivan sokean menneiden kokemusten aiheuttaman ennakkoluuloisuuteen perustuvan — summa-arvioinnin.

Ilkeintä ja ankarasti moitittavaa on tämän yhteydessä se, että lausuntoja antaessa ei ole ensinkään häikäilty esittää asioita myöskin aivan kokonaan väärässä valossa. Viitataan vain esim. t.p.k. kirjelmässä esitetyihin numeroihin itä-, keski- ja länsi-Canadan suomalaiseen asutukseen nähden, joka sinänsä on aivan tarkoituksellista vääristelyä, sillä kyllä kai tp. komiteakin tämän asutussuhteen todellisuudessa paremmin tuntee.

Ja sama heikkous aivan yhtä räikeänä on ilmennyt erikoisemmin myöskin sudburylaisten kirjeissä, ainapa ihan itse liikkeenhoitajan antamiin lausunnoihin saakka, vaikkakin niihin kuitenkin näytään jäsenistön keskuudessa suurin luottamus asetettavan. Täytyy todellakin ihmetellä tov. Kannaston rohkeutta noin vaan yhdellä lauseilla heittää sivuun esim. Port Arthurista saatavana oleva osaston talotarjous, nimittäin, että: "Talo on Vapaudelle aivan mitättömän pieni". — Minkähänlainen linna siellä Sudburyssa sitten aijottaneekaan rakentaa, ja se kun vielä vakuutetaan voitavan tehdä $9,000.00? Kyllä se on varma, hyvät toverit, että senkäänlaista taloa kuin on tuo entinen Työkansan talo, ei voida nykyaikana rakentaa yhdeksällä tuhannella dollarilla, mitä sitten vielä paljon suurempi ja mahtavampi.

Mutta kun tässä nyt tuli tuohon talojuttuun ensimäisenä takerruttua, niin pyytäisin vilpittömästi kysyä, että kuinka suuri pitää sitten olla talo, johon Vapauden liike voidaan sijoittaa? Entinen Työkansan talo on 100 jalkaa pitkä ja 30 jalk. levea ulkomitat, etten vaan joutuisi mitenkään valehtelijaksi). Se on kaksikerroksinen, ollen molemmat kerrokset kai kymmenen jalkaa korkeat jollei yli. Siinä on lattiapinta-alaa noin 5740 neliöjalkaa. Jo Työkansalla aikoinaan oli siinä aivan täydellinen koneisto, m.m. kaksi painokonetta, vanha syliterikone ja uusiaikainen "duplex"; siihen lisäksi kirjapaino, ja kirjojen sitomo koneineen, jota Vapauden liikkeellä ei ole, eikä kai se tule niitä suuremmassa määrässä tarvitsemaankaan, kun kirjojen kustantaminen on järjestetty yhteiseksi Yhdysvalloissa olevien painoliikkeiden kanssa. Ja koskaan ei ole vielä kuultu ennen sanottavan, että tuo talo olisi ollut missään suhteissa liian pieni. — Eikäkö ole yhtään vapaata maata että taloa voisi suurentaa, jos tarve milloin sitä vaatisi!? — Se ei ole totta, sillä tontti on 30x140 jalk., joten tyhjää maata on vielä lähes 40 jalk. pitkästi.

Puhuttaessa eri paikkakuntien etuja varjopuolista, on Torontosta painostettu kovasti sitä, että Vapauden liike sinne muutettuna tulisi paljon hyötymään siitä, että kaikki puolueemme englanninkieliset julkaisut voitaisiin painaa Vapauden painossa, joista nyt maksetaan yksityisten painojen omistajille yli 10,-000 dollaria vuosittain. Tämä väite pitää kai paikkansa vain sikäli kun voidaan olettaa, että mainitut julkaisut tulisivat edelleenkin olemaan meidän ulkomaalaisten kannatuksesta ja suoranaisesta avustuksesta riippuvia. Vapauden liike ei suinkaan tulisi niistä töistä hyötymään, vaan kyllä pikemminkin päinvastoin. Tässä kysymyksessä piilee vielä eräs vaara, jonka vahingollisuus on ainakin yhtä suuri, kuin sitä ilmenevä näennäinen hyöty, ja tulevaisuuteen nähden vielä moninkerroin suurempikin. Vaara on nimittäin siinä, että jos me ulkomaalaiset vaikka olisimmekin kykenevät jatkuvasti pitämään yllä myöskin englanninkieliset puolueen tieto- ja agitatsionivälineet niinkuin se on "jumala — paratkoon" täytynyt kyllä tähänkin asti tehdä — niin ei maan varsinainen englanninkielinen työväestö tule niitä koskaan itselleen kuuluviksi omaksumaan. Vasta-agitatsioni, jota harjoitetaan juuri sillä valtilla, että koko puolueen lehdetkin ym. julkaisuthan painetaan vaan ulkomaalaisten painoissa ja heidän kustantaminaan, on niin voimakas vaikutus englanninkieliseen "kansallisylpeään" työväestöönkin nähden, että moisilla fraaseilla on aivan kummastuttavassa määrässä karkoittava vaikutus heihin — sehän on jo hyvin tunnettu ja koettu asia. Kyllä se on niin, hyvät toverit, että jolleivät olot voi herättää myöskin englanninkieliset työläiset toimimaan, niin että he pystyisivät kustantamaan lehdensä ja tietovälineensä paremmin omin voimin ja kävelemään puoluepolkuja omilla jaloillaan, niin meidän kannattamanakaan ei ne kyllä pitkälle kävele, joten siinä mielessä ei meidän kannata painoliikkeitä laittaa. Asia olisi tykkänään toinen, jos olisi niin, että englanninkielinen väestö kulkisi etunenässä ja me saisimme mennä lehtinemmekin heidän laittamiinsa painoliikkeisiin, vaikkapa omine kustannuksinemme, silloin sellaista hanketta sopisi kyllä lämpimästi kannattaa.

Torontolaisten kirjeissä on myöskin puhuttu paljon mahdollisuuksista saada siellä runsaasti sivutöitä painoliikkeelle ja tueksi väitteelle esitetään, että Torontossa on tuhansia yksityisten omistamia painoliikeitä. Se on kyllä totta, että siellä on paljon kaikenkarvaisia "jobi"-painoja, oikein ehta tyypillisiä skääppisappoja, mutta luulevatko torontolaiset aivan tosissaan että niiden olemassaolo todistaa myöskin meikäläiselle painoliikkeelle siellä hyviä ansio- ja menestysmismahdollisuuksia. Kyllä asia todellisuudessa on siinäkin suhteissa aivan päinvastoin, jonka selitykseen on kai tarpeeton enempi sanoja hukata.

Mitä tulee Sudburyyn, joka nyt on saanut hyvän maineen siitä, että lehti on siellä tähän asti taloudellisesti hyvin menestynyt ja tulisi kai hetken aikaa ellei olosuhteihin ja yleiseen maailmantilanteeseen satu tulemaan mitään odottamattomia äkillisiä muutoksia, niin puolueettomasti ja ilman ennakkoluuloja asiaa katsellen täytyy ehdottomasti sanoa, että lehtemme sinne pysyväisesti sijoittaminen ja sinne sille suuren talon rakentaminen olisi paha erehdys. Pitäisihän jokaiselle olla selvän, että Sudbury, niinkuin koko Keski-Ontario on vain kaivantoaluetta, jonka nousu- ja kukoistusaika parhaassakin tapauksessa on ainoastaan hetkellinen. Onhan esim. Hankock, ja koko tuo vielä joitakin vuosia sitten suomalaistenkin keskuudessa ylpeydellä mainittu kuparialue Yhdysvalloissa siitä niin selvänä esimerkkinä. Kymmenisen vuotta sitten omistivat suomalaisetkin siellä taloja, joiden arvo laskettiin kymmenissä- jopa sadoissatuhansissa dollareissa, mutta nyt jo kuulutaan niitä siellä tarjoiltavan melkein ilmaiseksi, kunhan vain joku rupeaisi niistä edes maksamaan verot j.n.e. Ja eikö Cobaltissa ja monissa muissa paikoissa Canadassakin ole jo aivan sama ilmiö nähtävänä. Sudbury ei ole, eikä voi koskaan tullakaan olemaan mitään muuta kuin tuollainen kaivoskylä, jossa elämä hetken aikaa — ehkenpä vuosikymmenen — voipi olla hyvinkin vilkasta, mutta joka olevien olojen pakosta ei voi kestää kauan. Sudbury on kai ollut näinä vuosina parhaassa nousukaudessaan ja rupeaa kai saavuttamaan siinä jo korkeimman huippunsa, mutta lieneekö siinä nytkään edes kolmeakaan sataa vakinaista suomalaista asukasta. Noin yhdeksän vuotta sitten oli niitä vain kolmisen kymmentä ja ei tule kulumaan kauan kuin se jo taas alkaa laskemaan, kunnes lopuksi jää kaupunkiin ainoastaan tyhjät talot, kuten kaivantokylille yleensä käy. Onko siis mitään järkeä alkaa rakentamaan lehdellemme talo Sudburyyn, jossa sen ennenpitkää huomataan jääneen pieneen autioon kylään, josta asukkaiden on täytynyt lähteä etsimään uusia markkina-alueita. Samat syythän ne pakoittivat esim. Työmiehen Hankockista muutettavaksi. — Miksi emme voisi edes kokemuksista oppia.

Jos katselemme asiaa puolueettomasti ja antamatta minkään ennakkoluulojen sumentaa näköpiiriämme, niin täytyy jokaisen ehdottomasti tunnustaa, että ainoalle suomenkieliselle lehdellemme on sittenkin yhä vieläkin Port Arthur luonnollisin ja paras ilmestymispaikka, siksi tekee sen jo yksinomaan sen maantieteellinen asema. Port Arthur on ja tulee jatkuvasti pysymään suomalaisten suurimpana asutuskeskuksena Canadassa. Se on kaupunki, joka on pakoitettu jatkuvasti kasvamaan koko Canadan suuren lännen mukana. Sillä on suuri ja yhä kasvava farmiasutusympäristö, joissa asukkaina on enemmistö suomalaisia. Luonnollisista syistä tulee se muodostumaan ja kasvamaan myöskin huomattavaksi teollisuuskaupungiksi, joten sen asutus on pysyväisesti taattu. Suomalainen väestö on englanninkielisten jälkeen kaupungissa suurena enemmistönä, ja niitä on myöskin paljon naapurikaupungissa Fort Williamissa, joka takaa että liikemiehet ovat pakoitettuja ilmoittamaan meidän julkaisemassa lehdessä j.n.e. Mikähän siis olisi se taikavoima, joka estäisi lehtemme menestymästä Port Arthurissa yhtähyvin kuin missä hyvänsä muualla. Naurettavimmaksi tekee tuon väitteen vielä se, kun tiedetään, tai kaikkien asioita ja järjestömme toimintaa seuranneiden ainakin pitäisi tietää, että Port Arthurista on Vapaus saanut suurimman kannatuksensa sen ilmestyessä Sudburyssa kuin yhdestäkään muusta paikasta koko Canadassa, mainitsemattakaan ensinkään itse Sudburya, jonka osa ei siinä ole ollut kovinkaan suuri, siitä luonnollisesta syystä, että suomalaisia on siellä ollut vain vähän. (Keski-Ont. on 336 tilaajaa enempi kuin Port Arthurin alueella. — Toim.)

Port Arthurissa on saanut jalansijaa vanhoillinen taantumus jossakin määrin suomalaistenkin keskuudessa vain siksi, että sattuneiden syiden vuoksi tuli lehtemme täältä pysymään poissa liian kauan. Ja sama pitää paikkansa myöskin syndikalistisiin, tai ehken paremmin sanoen iwweeläisiin työläisaineksiinkin nähden. Olisikohan se asiallemme eduksi, että siitä syystä ruvetaan meikäläisten taholta koko paikkakuntaa "sieromaan"? Mutta taantumukseenkaan nähden ei-toki asiat ole hetikään niin hullusti kuin esim. eräs mondilainen asiasta kirjoittaja näkyy "tietävän", nimittäin että eihän täällä olisi enää muka — Järjestön osastoakaan. Kommunistipuolueen jäsenmäärä on kai täällä ollut aina yli kahdensadan ja eikä se liene ainakaan paljo alle nytkään, ja niistä kai enemmistö, joskaan ei kaikki, kuuluu myöskin Suomalaiseen Järjestöön.

Aivan naurettavaa on juttu pelotella jäsenistöä yhä vieläkin "pöpöllä" Työkansan kohtalosta. On ihmeteltävää, ettei näytetä voitavan eroittaa asioita ja tilanteita, mutta aivan kuin pimeimmät kiinalaiset ollaan valmiit sälyttämään kaikki edesvastuu vain niille, jotka jo ennestäänkin, ja vieläpä toisten tähden, ovat saaneet yhteisistä tyhmyyksistä ja kokemuksen puutteista johtuneista vaurioista enimmän kärsiä. Moinen on jo lievimmin sanoen hävytöntä ja ilettävää, mutta siitä huolimatta näytään se — vieläpä lehden toimituksenkin taholta — otetun muka voimakkaammaksi iskuvaltiksi, josta on Vapauden t.k. 20 p. numero viimeisimpänä selvänä todistuksena. On painuttu nurkkakuntalaisuushengessä liian alas, ei voi asiasta muuta sanoa.

Jos Vapauden tuleva ilmestymispaikka tulee nyt äänestyksellä ratkaistuksi (joka muuten, kuten Sointulan kirjeessä aivan oikein huomautetaan, on käytännössä olevien ja hyväksyttyjen sääntöjemme suoranaista rikkomista), niin toivottavaa olisi, että kysyttäisiin järjeltä, mihin tuo lehtemme olisi yhteisen edumme kannalta paras sijoittaa, eikä pitäisi antaa väärien selostuksien eikä sokeain ennakkoluulojen ratkaisuun vaikuttaa.

Toveruudella

P. Katainen.

Kirkland Lake, Ont.

Vapauden muuttokysymys

Suom. Järjestön osaston kokouksessa helmik. 19 päivänä edelleen keskusteltiin Vapauden muuttokysymyksestä. Kokouksessa yhtä lukuunottamatta oltiin Vapauden Sudburyssa pysyttämisen kannalla. Päätettiin asiasta lopullisesti äänestää maalisk. 4 päivän kokouksessa. Myöskin päätti kokous valita kolmihenkisen komitean kirjoittamaan muuttokysymyksestä Vapauteen.

Komitean lausunto

Kuluneen helmikuun aikana on Vapauden muuttokysymyksestä sanottu paljon asiallista, mutta myöskin paljon asiatonta. Kirjoitusten sävy todistaa, että S. Järjestön tp. k. on onnistunut heittämään mai nion riitaluun jäsenistön kaluttavaksi. Kummastusta todellakin herättää, että mistä tp. k. on tällaisen muuttamiskuumeen saanut. Eihän edustajakokouksesta ole vielä pitkälti kulunut, ja kun silloin ei tätä muuttoasiaa pantu edes alulle, niin mihin pohjaten tp. k. on ryhtynyt tätä muuttamista edesauttamaan. Mielestämme tp. k. ottaa itselleen liian paljon toimintavaltuuksia tämän luontoisissa asioissa. Ja kumpa he olisivat tyytyneet asettamaan tämän asian suoranaisesti äänestettäväksi, ilman masinoimista, niin voisi sitä jotenkin ymmärtää, mutta kun tp. k. kiertokirje oli kuukautta ennemmin osastoilla agitatsionin tekoa varten kuin mikäkin "paimen kirje" ja vasta sitten sallittiin jäsenistön suunvuoro. Mitä sitten tp. p. kirje sisälsi? Sisälsi sitä, että Toronto on todella paratiisimainen paikka Vapauden ilmestymispaikaksi ja toiset paikat sen rinnalla — ei mitään.

Emme katso tarpeelliseksi oikoa enää tp. k. ja sen kannattajien laskelmia, sillä eri paikkakuntien lausunnoissa on se tullut hyvästi tehdyksi.

Haluamme kuitenkin huomauttaa tov. Lehden Torontoon suosituskirjoituksen johdosta seuraavaa: Hän m.m. väittää, että Sudburyn ympäristön kaivoksissa eivät suom. mainarit kauan kestä, ja että niitten täytyy sieltä lähteä sairaina ja rampoina ja tulla etelä-Ontarion helppoihin töihin.

Katsotaampas tätä asiaa vähäsen. Eikö Keski-Ontarion kaivoksissa ole suomalaisia työskennellyt jo vuosikymmeniä eikä ne ole sieltä vähentyneet. Entisten kuluneitten tilalle on tullut uusia ja tulee yhä. Siis työ- ja elinvoimainen väki on noissa kaivoskylissä. Siis väkeä, joka haluaa ja kykeneekin omaa lehteään tukemaan. Tov.—Lehden mukaan Keski-Ontarion mainarilaumat painaltavat etelä-Ontarioon, mutta mihin siellä? Vissiinkin leipälinjoille tai vaivaistaloihin, sillä eihän siellä ole töitä terveillekään, jos ei oteta lukuun niitä muutamia puutyömiehiä, joita on Torontossa ja joissain muissa sikäläisissä kaupungeissa, mutta tuskin montakaan entistä kaivosmiestä. Vastikäänhän tiedotettiin Oshawasta, että sikäläisessä autotehtaassa on 99 pros. brittiläissyntyistä työläistä. Ei kai siis sielläkään erikoisesti Sudburyn mainareita haluta. Jos siellä onkin jossain saatavana 25—30 senttiä tuntipaikkatöitä entisille mainareille silloin tällöin, niin onpa siinä hommaa, että voi pitää itsensä poissa leipälinjoilta.

Vielä hän puhuu Toronton suuresta suomalaisasutuksesta ja kuinka monta sataa tilaajaa sieltä saadaan, jos Vapaus saadaan Torontoon. Tekee mielemme kysyä, että miksi ei niitä ole sieltä nyt jo saatu, kuten muillakin paikkakunnilla, vaikkei lehti olekaan ollut kotinurkissa. Toronton toverit ovat pahasti lyöneet tehtävänsä laimi Vapauden levittämisessä, jos kerran on niin hyvä maaperä kuin selitetään. Olisitte näyttäneet, että on saatu, eikä "ehkä saadaan", sillä "ehkä" ei merkitse juuri mitään.

Tov. Berghall innostui korkeassa veisussaan Toronton puolesta sanomaan m.m., että "suurkaupungissa on aina enemmän parempia ja kykeneviä lehden avustajiakin kuin jossain pikkukylissä". Miltähän tuokin kehu tuoksahtaa. Jos olemme hänen kanssaan johdonmukaisia ja myönnämme, että suuremmissa joukoissa on enemmän valioainestakin, mutta emmekö sitten voi saada heidän kynttiläänsä valaisemaan ennen kun lehti on saatu Torontoon. Huomaamme tämän toverin hapuilevan tosiasioiden ulkopuolella, sillä onhan meillä todisteena tämä samainen Toronto. Kuinkahan monta "hengenjättiläistä" tämä "city" on meidän järjestötyömme avuksi antanut? Berghall ehkä tietää, sillä hän pitänee itseään yhtenä noista "kykenevistä".

Annamme paljon arvoa Vapauden liikkeenhoitajan ja niitten toimittajien lausunnoille, jotka ovat Sudburyssa pitämisen kannalla, sillä he uhraavat itseltään lehden hyväksi jonkunverran Sudburyn korkeampien elinkustannuksien takia, sillä ei kai he pelkää mukautua "Cityn" elämäänkin, mutta asettavat lehden hyvinvoinnin korkeammalle omia persoonallisia mukavuuksiaan. He eivät pelkää "kuivettumistaan" Sudburyssa, vaikka tällä juuri koetetaan heitä Torontoon houkutella.

Numerollisiin puoliin emme halua puuttua, sillä pidämme Sudburysta esitetyt kyllin pätevinä, sillä ne on annettu sieltä missä se puoli todella tiedetään. Vapaus on siellä menes-

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Punanen Kalenteri ja Työn Joulu

Vapauden kirjakaupassa on vielä jälellä kumpaakin näitä julkaisuja. Myöskin olemme tilaisuudessa niitä saamaan toisilta toveriliikkeiltä lisää. Näinollen voidaan niitä tilata aivan varmasti siinä mielessä, että tilaukset täytetään. Kummankin, sekä Kalenterin että Työn Joulun, hinta on 75 senttiä. Kummatkin ovat arvokkaita julkaisuja ja sellaisenaan ovat ne hyviä säilyttää tuleviakin aikoja varten, jos nimittäin tilaaja on asemassa, jossa voi kirjavarastoa itselleen koota.

Tehkä tilaukset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

tynyt ja tulee menestymään. Toisilla paikkakunnilla se on "ehkä menestyy" varassa.

Olemme sitä mieltä, että työläisten hankkiman omaisuuden kanssa ei ruveta kämpläämään, vaan saadulla varmalla pohjalla mennään eteenpäin, eikä poiketa sivuraiteille. Mitä te "muuttajat" sanotte sitten jos asiat ei luistaisikaan niinkuin olette laskeneet? Ymmärrämme, että teillä olisi joukoille tarjota liukaskielinen selitys, mistä epäonnistuminen johtuu. Vanha viisu "oma lehmä on ojassa". Niinhän se oli "ojassa" Työkansa-vainajakin, ja sillä sitä kerittiin. Pidetään nyt lehdemme poissa ojista, ettei tarvitse entisiin kekkulikeinoihin turvautua.

Olemme näissä Pohjois-Ontarion kämppäkylissä tehneet aikoinaan Työkansan eteen tehtävämme ja myöskin Vapauden koko olemassaoloajan ja tulemme tekemään sen edelleenkin, ja siksipä vaadimmekin, että pidetään "muuttajan" kynnet irti lehdestämme, sillä nykyisestä paikastaan palvelee se tehtäväänsä hyvin.

Vielä lopuksi pyydämme sanoa, että jos tässä kolmesta paikasta äänestettäessä tulisi muutto päätetyksi, niin tulee tp. k. kutsua Suom. Järjestön edustajakokous koolle lopullisesti tämä muuttokysymys ratkaisemaan, sillä äänestystä tämän luontoisen asian ratkaisussa emme pidä täysin pätevänä.

Pohjois-ontariolaiset! Olemme ennenkin olleet yksimieliset. Siispä nytkin, olka olkaan ja yksimielisesti Sudburyn puolesta, silloin olemme taaskin oikealla tolalla.

Toverillisesti
Suom. Järjestön Kirkland Laken osaston valitsema komitea:
J. Oksanen, Vilho Vihuri, W. Tamminen.

Vieläkin sana Vapauden muuttokysymyksestä

Sudburyn ympäristöläisiä näkyy vaivaavan kroonillinen oman paikkansa kehuminen. Sitä höystellään sikäläisten tovereiden liikeneroudella y.m. hyvillä puolilla. Mennäänpä niinkin pitkälle, että muualla maailmassa ei enää luulla olevan S. Järj. osastojakaan. Mondin tovereiden tietovarastoa voin auttaa näin julkisesti ilmottamalla, että Port Arthurissa on S. J. osasto No. 2 (kuinka mones järjestönumero lienee teidän osastollanne?). Osasto No. 2 omistaa $10,000 arvoisen, huomatkaa, maksetun talon. Irtaimistoa nelisen tuhannen dollarin arvosta. Ja meiltä ryöstettyä irtaimistoa on koko hyvä läjä, joka tänä päivänä on kommunistisen toiminnan vastustajien käytettävänä. S. Järj. jäsenmäärä meillä on varmaan monta kertaa isompi Mondin jäsenistöä. Kaiken näköisiin mittailuihin, menneiden tapahtumien kertaantumiseen, ei kannata vastata, ne hukkuvat omaan typeryyteensä.

Liikkeenhoitajan puolueeton selostelu ja numeroiden näyttäminen on useilla paikkakunnilla otettu peiliksi minkä heijastuksen varjossa on lähdetty muodostamaan puolueetonta selostelua.

Siinä on rinnastettu kolme paikkakuntaa, Sudbury, Port Arthur ja Toronto. Sudburyn numerot siinä on loistavia, Port Arthurin noin yhtä kolmannen osan pienemmät. Toronton liikevaihto osottaa vain satoja dollareita. Olisin minä odottanut liikkeenhoitajalta edelleen selostelua siitä, kuinka iso liikevaihto kullakin eri alalla on ollut koko Canadassa, pois erotettuna nuo kolme paikkakuntaa. Selostelua järjellisesti lukiessa pääsee siihen yksinkertaiseen käsitykseen, että Sudburyn kontolle on laskettu kaikki koko Canadan liikevaihto, että numerot vain näyttäisivät isolta. Jos Sudburyn kontolla olevasta liikevaihdosta erotettaisiin pois vain paikallinen liikevaihto, niin tuskin se kovin loistavalle näyttäisi.

Miksi liikkeenhoitaja muutamalla ylimalkaisella sanalla sivuutti lehden todellisen kannattajajoukon, tilaajien, numeroilla esittämisen. Rahaa on ja muuta hyvänpäiväistä voi tahtiin lähettää Suomeen, kun saa paremman kurssin, mutta kuinka paljon dollareita on mennyt paikkakunnalta tullut lehden tilauksista. Se se vasta näyttäisi, mihin on voi tiukan tullen nojata. Kuinka paljon kullakin paikkakunnalla on mennyt kirjallisuutta. Nämä kaksi oikein esitettynä olisi pitänyt olla liikkeenhoitajalta ja muut bisnestäiset häntäpäässä.

Jos kulkupuheissa on hiukankaan perää, että Vapauden nykyinen liikkeenhoitaja olisi mukana lausunut niin että "puoluelehdelle ei ole välttämätöntä saada iso tilaajamäärä, että se voi muutenkin menestyä". Jos tuossa lausunnossa on siteeksikään totta, voi liikkeenhoitajan selostelun ottaa täydestä. Silloin ottakoot kaikki toisetkin samoin ajattelevat sen täydestä.

Niille taas mitkä ajattelevat Vapautta agitatsionivälineenä, minkä toivoisivat leviävän mahdollisimman laajalle, on tuossa liikkeenhoitajan selostelussa paljon tinkimisen varaa.

Lopputulos tästä sanailusta on, tulkoompa lehti jäämään mille paikkakunnalle hyvänsä, että lehden liikevaihto numerokielessä alenee ainakin toistaiseksi. Jokaisella paikkakunnalla vaikuttaa niin paljon paikalliskiihko, että se synnyttää lamaannusta. Täytyy ottaa se huomioon että lehden tilaajat eivät ole kaikki järjestön jäseniä. Äänestäjien ratkaistavaksi jää, mihin Vapaus sijoitettuna tuo lamaannus vähimmin vaikuttaisi.

Toinen ja tärkeämpi kysymys on ratkaistavana se missä se tehoisammasti voisi vaikuttaa joukkoihin, etupäässä suomalaisiin työläisiin ja sen kautta koko maailman työväenliikkeeseen.

Lehden kannattavaisuudesta taloudellisesti on tehty jo tarpeeksi selkoa paikkakunnittain. Mutta kun yksi lehti ei voi olla kun yhdellä paikkakunnalla, niin jää vain ratkaistavaksi mistä se voi parhaiden saada eri työläisjoukot kannattajikseen, eikä lukisi uuden lehden syntysanoja. — A. K.

Vapauden muutto- ja laajennuskysymys

Me Fort Williamin suomalaiset toverit suomalaisen järjestön osaston kokouksessa keskustelimme tp. k:n kirjelmän johdosta, julaistuna tämän kuun 23 päivän Vapaudessa ja paheksumme mitä syvemmin sitä tapaa millä tavalla siinä asioita käsiteltiin. Meistä näyttää siltä, että tp. k. on hermostunut ja siinä hädissään joutuu tekemään suorastaan hajottavaa työtä meidän nuoressa järjestössämme. Me mitä jyrkemmin paheksumme tp. k:n ja eritoten sihteerin, A. T. Hillin, vastausta ja kielenkäyttöä J. V. Kannastolle. Toverit, kun luette tp. k:n kirjelmän, niin huomaatte siellä piilevän vain persoonat ja yleensä J. V. Kannastoa halventavaa ja epäluottamusta herättävän ajatuksen. Jos kerran on jotain sellaista tapahtunut, niin miksi ei tp. k. ole ennemmin niitä selostanut, eikä jättää niitä viimeisten minuuttien varaan ja sitten vielä tämän asian yhteydessä. Tähän lainaamme kohdan tp. k:n kirjelmästä:

"Keskustelun jatkamisessa ryhtyivät Vapauden palveluksessa olevat "puoluetoverit" kuitenkin vastuunalaisettomaan ja ala-arvoiseen kielenkäyttöön ja asiattomiin hyökkäyksiin. Täten persoonakiihkolla halvennettiin yhteisen asiamme vakava käsittely räävittömäksi intoiluksi. J. V. Kannaston ja Sudburyn osaston lausunnot ottivat tehtäväkseen kysymyksen oikean luonteen sotkemisen, vuorottain väärisiitelyillä kaikki kysymyksen ytimenä olevat tärkeimmät seikat. Tämä osoittaa tui surkuteltavaksi hutiloimiseksi henkilöiltä, jotka ovat vielä yhteisen liikkeen palveluksessa."

Ylläoleva on näyte meidän ylemmältä orgaanilta tp. k:n sihteerin suun kautta, jossa vaaditaan ja velvoitetaan meitä asian tärkeyteen ja asiallisuuteen ja itse esiintyvät koulupojan tavoin. Meistä näyttää siltä, että tp. k. tässä lehtikysymyksessä ei ole ottanut asiaa koko kovalla tavalla, vaan on tehnyt päinvastaisen vaikutuksen.

Äänestys

Toimeenpaneva komitea on julkaissut 23 päivän Vapaudessa äänestysmääräyksen, jolla tavalla suomalaisen järjestön jäsenten päättää lehtiliikkeen tulevaisuudesta, niin laajennukseen kuin myös kotipaikkaan nähden. Tapa joka määrättiin, on väärin, sillä laillistetun S. J:n asioissa uskomme niin, että valtakirjat ja äänestyskomiteat ovat oikeutettuja eikä ainoastaan kokouksessa suora äänestys, koska tämän [illegible] piirin, joissa on suurin osa jäseniämme metsissä, jotka eivät voi kuin valtakirjoilla, joita meillä on tullut, vaan näinollen ovat käyttökelvottomia, joten toverieilla ei ole mitään sanomista. Uskomme myös niidenkin käyvän samoin, joista kaikesta on tp. k:n tietoinen, että tähän aikaan vuodessa ovat miehet metsissä useilla paikkakunnilla. Se myös tiedetään, että Torontossa aina on kaikki jäsenet läsnä koko kokouksissa, kun näin ollen annetaan koko päätösvalta.

Loppulause

1) Englanninkieliset viikko- ja kuukausilehdet voidaan painaa siellä missä Vapaus saa kotipaikan ja edelleenkin pidämme työväenliikkeelle eduksi, että ei keskitetä koko puolueen toimintaa yhdelle paikkakunnalle, vaan jaotellaan se useampaan suomalaiseen keskukseen, saadaksemme siten ympäri ripeämpi toiminta.

2) Vapaus muuttamalla Port Arthuriin, säästetään Vapauden varoja kolmesta viiteen tuhanteen dollariin, sillä uuden talon laitto ylöne hyvänsä tulee maksamaan paljon enemmän.

3) Nyt, kun tämä tappelu on käyty, toivoo tämä komitea, että me toimimme kuten yksi mies yhteisen asiamme eteenpäinviemiseksi Vapauden ja koko järjestömme ylösrakentamiseksi. Tämä väittely on selvittänyt meille yhtä ja toista. Oma minä on pelannut huomattavaa osaa tässä kysymyksessä jokaisella paikkakunnalla, mutta ilma jäähtyy ja järki saa taaskin tasapainonsa, joten voidaan lähteä taipaleelle yhteisin voimin.

Toverillisesti
S. J. Fort Williamin osaston valtuuttama komitea:
O. Kainulainen, M. Maine, E. Lehtinen.

Vapauden laajennus-, talonhankinta- ja muuttokysymyksestä joku sana

Lieneekö johdonmukaista sanoa vanha sananlasku: "Paljon mölyä, vähän järkeä." Kaikesta huolimatta tarkastellessa niitä valtavia artikkeleita, joilla on viime viikkojen aikana lehden palstoja täytetty, saa mainitun käsityksen.

Eipä ole näkynyt montakaan kirjoitusta asiasta joista ei kuvastaisi paikalliset edut ja niiden tavoittelu etutilalla varsinaisen liike- ja järjestöedun edellä, vaikka niistä on erikoisesti varoitettu.

Vapauden laajennus ja koneiden ostokysymys oli kai esillä viimeisessä konventsionissa. Myöskin toimeenpaneva komitea sai vielä erikoiset ohjeet konventsionilta, joten näiden asiain suhteen menettelytavat lienevät selvät. Siis on oikeus laajentaa lehteä ja ostaa tarvittavat koneet ilman erikoista, avonaista asian käsittelyä tai äänestysreklaamia.

Mitä tulee talonhanke- ja muuttokysymykseen, niin lieneepä vielä toimeenpanevalta komitealtakin liian etuoikeutettua laskea nämä asiat niin pitkälle, että otetaan yleinen äänestys käytäntöön.

Minkäverran viimeinen konventsioni lienee käsitellyt viimeksi mainituita asioita, en tiedä, mutta minkäänlaista muutolle edullista päätöstä ei tehty. Ehkä ei siksi, että ei oltu alistettu kysymyksiä jäsenistön harkittavaksi ennen konventsionia. Nyt kumminkin näyttää siltä, että näitä laajennus- ja koneitten hankepäätöksiä tehdessä olisi ollut tiedossa myöskin talon hanke ja muuttohomma, joten tärkeiden asiain varjossa tehty kepponenkin näyttäisi sirommalta.

Lienee nyt asia niin, että jos oma talokin lienee Vapaudelle välttämätön, niin laitettakoon se. Vaan laitetaan Sudburyyn, ei missään tapauksessa minnekään muualle.

Suunnitellaan muuttoa sitten vasta, jos lehti osoittaa joko taloudellisesti eli henkisesti alaspäin menoa, sitä se ei osota tällä kertaa.

Silloin kun me emme voi osottaa muuton edellyttävän juuri mitään taloudellista etua, niin lienee turhaa tuulen pieksämistä puhua lehden henkisen sisällön paranemisesta muutolla. Sisällön hyvyyteen lienee muut tekijät etutilalla eikä paikkakunta.

Kun tuo liike nyt on osottautunut niinkin hyvää menestystä Sudburyssa ja edelleenkin sen tulevaisuus on siellä varma niin henkisesti kuin taloudellisestikin, niin miksikä lähteä sillä kokeilemaan jonnekin muualle? Sillä ennenkaikkea se tulee olemaan kokeilua, eikä mitään varmuutta sen menestymisestä muutolla voida taata.

Toverillisesti
J. Peuramäki.

Toronton uutisia

SUOM. PUOLUEJÄSENTEN YHTEINEN KOKOUS

Kp. suomalainen agit.-prop.-komitea on päättänyt kutsua puolueen suom. jäsenten yhteisen kokouksen maaliskuun 2 p., perjantai-illaksi. Kokous alkaa kello 8 illalla. Työohjelmassa tulee käsiteltäväksi edustuksemme Canadan Työväenpuolueen Toronton keskusneuvostoon ja Ontarion maakuntajaoston konventsioniin. Edellisen vuosikonventsioni pidetään maaliskuun 5 p. ja jälkimäisen huhtikuun 6 ja 7 päivä. Myöskin valitaan edustajat vappujuhlakonferenssiin j.n.e. Useita muita tärkeitä asioita tulee esille. On tällä kertaa aivan välttämätöntä, että jäsenet ovat joukkona saapuvilla.

VÄITTELYKOKOUS ON ENSI SUNNUNTAINA

Don-haalilla, alkaen kello kolme. Tällä kertaa tulee alustukset kummaltakin puolelta, sillä keskustelukysymyksenä on se n.s. suuntakysymys. Alustuksen jälkeen jatketaan keskustelua samassa tahdissa kuin edellisilläkin kerroilla. Tervetuloa!

NAISTENPÄIVÄN JUHLIMINEN

Juhlat järjestää Työläisnaisten liiton osastojen kaupungin keskuskomitea maaliskuun 4 p:ksi Donhaalille. Juhla alkaa kello 7.30 illalla. Ohjelmaan on tällä kertaa kaikenkielisiltä. Suomalainen naisosasto kuitenkin on hommannut suomalaisen orkesterin, laulajan, puheen ja kuvaelman. Ei siis tarvitse peljätä ettei ohjelmaa ymmärretä. Työläisnaiset, ottakaapa kerran yhteiseksi tehtäväksenne tuoda miestoverit juhliin. Meidän suomalaisten sopii näyttää että kerrankin olemme joukolla mukana yhteisissä juhlissa.

St. Catherines, Ont.

IHMEITÄ KUULUU

Suomalaiset iltamat St. Catherinessa 3 pnä maaliskuuta klo 8 illalla ennenkuulumattomalla ohjelmalla ja tanssilla ukrainalaisten uudella haalilla Heins Avenuella. Juopuneita ei tulla tilaisuudessa suvaitsemaan. Sisäänpääsyhinnan kuulee sitten ovella. Suuri se ei ole, ei puoltakaan dollaria läheskään. Saapukaa kaikki ympäristöläiset Hamiltonia myöten ja saisi torontolaisetkin vuorostaan joskus tulla, ei kuitenkaan kaikki, sillä haaliin ei sovi, se on pienenlainen. Siis siellä tavataan!

TYÖHOMMISTA

ei ole juuri mitään tietoa koko paikkakunnalla nykyään. — Rakki.

TYÖVÄEN URHEILU

Timminsin painikisat

(Sähkösanoma Vapaudelle)

Toronto, Ont., helmik. 27 pnä.
Suomalainen lehti, Vapaus,
Sudbury, Ont.

Raskaan sarjan painija Alakoski, Toronton "Yrityksestä", tulee olemaan Timminsissä maalisk. 3:tenä ja 4:tenä pnä. — Klemola.

Sudburyn Kisasta tulee näihin painikilpailuihin osallistumaan J. Lehtelä, joka painii alle 140 paunan sarjassa. Samoin olemme saaneet tietoomme, että Levackin Kisatoverit lähettää kilpailuihin Vallin. Kilpailuista näyttää muodostuvan kaikesta päättäen huomuodostuvan kaikesta päättäen huomattavat, joten timminsiläinen yleisö pitänee tilaisuudet mielessään ja saapuu runsaslukuisena seuraamaan painijaimme työskentelyä, siten antaen tunnustuksensa niin painijoille kuin myöskin järjestävän seuran ponnistuksille työväen urheiluliikkeen eteenpäinviemiseksi tässä maassa.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — D. J. Cable 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H P. Albert Hermanson, 470 Main St. Winnipeg, Man. — Thomas Franssi Box L, Copper Cliff, Ont.

Hj. Westmanin
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Toverillinen kohtelu.
Mary Koski.

MARS HOTEL
Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Noranda ja Main Ave. kulma.
ROUYN, QUE. (K

PALLORUUMA
— ja —
Tupakkakauppa
Campbell St. — Rouyn, Que.
J. KEMPI

PARTURI ja BEAUTY PARLOR
Liikkeemme sijaitsee Poikatalon vieressä. — Käykää katsomassa.
Tov.
Lempi ja Frank Alanen, So. Porcupine, Ont. (K

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Siemeniä.
Me tarjoamme teille parhaat saatavissa olevat siemenet Marquis nisulle, ohralle ja kauroille. Valikoitu ja puhdistettu kylvöä varten. Jättäkää tilauksenne meille ajoissa.
The Edward Grain Company
66 Elm St., W., SUDBURY, Ont.

J. N .DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Tämä ei ole unta! — Se on totta!
Te olette kutsutte katsomaan filmiteosta,
"TARAS SHEWCHENKO"
jonka on valmistanut ensimäinen proletaarinen maa U. S. S. R.
Kuuluisan ukrainalaisen runoilijan TARAS SHEWCHENKON elämän kertomus.
Sorrettujen talonpoikain rohkein ja pelottimin puolustaja.
Ennenkuulumaton raakuuden ja verenhimoisen tsaarin hallitusaikana, johon ei voi verrata mitään elämässämme nähtyä. Näette suuren työläisjoukon ketjun loppumattomia ja ennenkuulumattomia kärsimyksiä.
TULKAA JA NÄHKÄÄ TÄMÄ FILMITEOS.
On onni jokaiselle työläismiehelle, naiselle ja lapselle nähdä tämä suurteos Neuvosto-Venäjän filmituotannosta.
TÄMÄ ON TEIDÄN AINOA TILAISUUS.
2,000 jalkaa filmiä. Enemmän kuin kaksi tavallista filmikuvaa.
Näytellään kahdessa osassa illassa ja ainoastaan kahtena iltana.
EI UUSINTOA
Aika ja paikat missä näytellään:
TIMMINS Helmik. 20 ja 21 pnä
SOUTH PORCUPINE Helmik. 22 ja 23 pnä
ANSONVILLE Maalisk. 6 ja 7 pnä
KIRKLAND LAKE Helmik. 27 ja 28 pnä
COBALT Helmik. 29 ja maalisk. 1 p.
SUDBURY Maalisk. 3 ja 5 pnä
CONISTON Helmik. 24 ja 25 pnä
ESPANOLA Maalisk. 8 ja 9 pnä
S. S. MARIE Maalisk. 10 ja 12 pnä
PORT ARTHUR Maalisk. 14 ja 15 pnä
FORT WILLIAM Maalisk. 16 ja 17 pnä
WEST FORT WILLIAM Maalisk. 19 ja 20 pnä
FORT FRANCES Maalisk. 22 ja 23 pnä
Koettakaa päästä kosketukseen paikkakuntanne ukrainalaisten toverien kanssa. Toimikaa heidän kanssaan. Auttakaa meitä tehtävässämme, kehittää proletaarisen tasavallan kulttuurin tuotteita.
Provincial Executive U.L.-F.T. Ass'n, Toronto, Ont.

Aitalankaa
Nyt on aika tarkastaa ja laskea paljonko aitalankaa tarvitaan ja mistä sitä saa halvemmalla. Se on suurin kysymys. Tähän voimme antaa selityksen, että meidän hinnat ovat yhtä alhaiset tai halvemmat kuin kataloogaliikkeitten, vapaasti lähetettynä tai Sudburysta haettuna. Kaikki No. 9 lankaa, hyvin galvaniseerattu.

INVINCIBLE LANKAA
No. 540 — 5 lankaa 40 t. korkea .... 33c rodi
No. 640 — 6 lankaa 40 t. korkea .... 40c rodi
No. 740 — 7 lankaa 40 t. korkea .... 43c rodi
No. 748 — 8 lankaa 48 t. korkea .... 45c. rodi
Saatavana 20, 30 tai 40 rodin rullissa, joita emme katkaise.

PIIKKILANKAA
4 pointin hyvin kierrettyä lankaa, vahva ja tasainen galvaniseerattu päällys. Täysi mittaisia rullia.
4 pointin, 80 rodin rulla $4.35
10 paunaa määllyjä .... .60
25 paunaa määllyjä 1.30
VAPAA LÄHETYS — 2 RULLAA TAI ENEMMÄN

COCHRANE-DUNLOP
HARDWARE, LIMITED
SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA
Durham Street Sudbury, Ontario

AMMATTITAITOINEN LEIPURI
saa paikan ilmottautumalla meille. Lähettäkää todistukset ja palkkavaatimus hakemuksenne yhteydessä.
BORDER CITIES BAKING COMPANY,
302 Drouillard Rd., Ford City, Ont.

SUOMALAINEN RÄÄTÄLI
GEORGE ORRENMAA
Tekee, eikä teeskentele, teille parhaiten sopivan ja kauniin puvun, kun sitä haluatte. — Huom.! Monivuotinen kokemus. Työn huolellisuus taataan. Samoin pukujen korjaus ja silitys tehdään huolellisesti miehille ja naisille.
GEORGE ORRENMAA
Box 163 — Mars Hotel Building — Rouyn, Quebec

Coal & Wood — Lämmitystarpeita
Kovia, Pea-nut ja stovekolia. Pehmosia: kaikkia laatua. Cokeia ja Drumheller, albertalaista kolia, hyvää käyttää keittiössä. Sepän kolia säkeissä. — Kuivia halkoja: koivuja, tamrackiä, mäntyä Valmiiksi katkottuja tai pitkiä.
JÄTTÄKÄÄ MEILLE TILAUS, TEEMME ULOSLÄHETYKSIÄ
P. WANSON, COAL and WOOD
PORT ARTHUR — — ONTARIO (KP
280 Queen St. — Puhelin 431 — Port Arthur, Ont.

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
Maailmankuulu
MOOTTORILAIVA "GRIPSHOLM"
tekee ensimäisen matkansa
SUORAAN CANADAAN
Lähtien Göteborgista Maaliskuun 30 pnä ja saapuen Halifaxiin Huhtikuun 7 pnä
Matkustajat Suomesta
LÄHTEVÄT TURUSTA MAALISKUUN 28 PÄIVÄNÄ
Ostakaa NYT piletit Suomessa oleville sukulaisillenne ja ystävillenne matkaa varten kuuluisalla Moottorilaiva "GRIPSHOLMILLA", että heidän valtamerimatkansa muodostuisi mahdollisimman hauskaksi.
Paitsi Moottorilaiva "GRIPSHOLM" poikkeavat myöskin suositut S.S. "DROTTNINHOLM" ja S.S. "STOCKHOLM" säännöllisesti Halifaxiin matkalla länteenpäin.
RUOTSIN AMERIKAN LINJA kykenee senvuoksi tarjoamaan mahdollisimman parhaan palveluksen Suomesta Canadaan tuleville matkustajille.
Kääntykää aina RUOTSIN AMERIKAN LINJAN puoleen ostaessanne ennakolta maksettuja pilettejä ja olkaa vakuutetut matkustajien nopeasta kuljetuksesta.
Koko matka SUOMESTA CANADAAN kestää AINOASTAAN noin 10 VUOROKAUTTA RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA.
Tarkempia tietoja saadaksenne kääntykää lähimmän paikallisasiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:
SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.
SWEDISH AMERICAN LINE, 470 Main Street, Winnipeg, Man., Canada.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.

TURKIKSISTA
maksetaan päivän korkeinta hintaa. Ekspressikulut maksetaan.
SUDEN JA KETUN PYYNTIOPPIA saatavana $5.00 hinnalla.
Varmat tulokset. Canadan ruskeita ja lento oravan nahkoja halutaan — 5c kappale.
WM. HOTTI,
Comtois Block No. 12, (Tähti Stoorin yläkerrassa)
Box 1988, Sudbury, Ont. Puhelin 1865.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

PORT ARTHUR, ONT.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

HALKOSAHURI KUSTI KOSKI, 91 Ontario St. Puhelin 1873N., Port Arthur, Ont. (K

AARNION LIHAKAUPPA 819 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

O. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

PARHAAN JA MAUKKAAN RUAan saatte syödä Aino Muukkosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont. (K

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Tyyne Jääskeläisen ja Aino Muukkosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont. (K

TORONTO, ONT.

PALVELUSPAIKKOJA TYTÖILLE välittää Anna Ilomäki, 79 McCaul St., Toronto, Ont. Puhelin Adel. 0376 (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

Halutaan tietää

Missä olet veljeni Taave Kulmala. Kirjota mulle. Tai jos joku hänen osotteensa tietää, lähettäisi sen minulle. Olisi tärkeä asia. (43
E. Kulmala
Brander P.O., Mile 45, Ont.

Haluaisin tietää toveristani Heikki Revosta. Osotteen olen sattuneesta syystä hukannut. Pyytäisin kohteliaimmin, että jos joku voisi tiedon antaa hänen uudesta osoitteesta.
Matti Piainen,
Kenogami, Que. (44

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

FARMI
myytävänä

240 eekkeriä, josta 80 eekkeriä viljelyksellä. 6 mailia Fort Francesta, kauniin Rainy Riverin varrella. Myyn sairauteni takia.

Lähempiä tietoja kirjeellisesti.

CHAS. HELM,
Box 277, Fort Frances, Ont. (44

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

POIKATALON KOKOUS

Poikatalon kokouksesta mainitessa eilisessä lehdessä, oli siihen pujahtanut sellainen virhe, että se tulisi muka pidettäväksi ensi huhtikuun 1 pnä. Tarkoitus on kuitenkin pitää se ensi torstaina, siis 1 pnä maaliskuuta, joka täten oikaisuksi mainittakoon. Saapukaahan joukolla!

KARKAUSVUODEN TANSSIT

pidetään Liberty-haalilla ensi torstaina. Latsu fonia. Hyvä soitto. Kaikki tervetulleita!

SCOTT NEARING SAAPUNUT MATKALTAAN

New York. — Prof. Scott Nearing on juuri saapunut takaisin pitkältä matkaltaan maapallon ympäri. Hän kävi tutkimassa olosuhteita Kiinassa ja sen jälkeen palasi takaisin Neuvostoliiton kautta. Hän oli myöskin mukana Brysselissä hiljakkoin pidetyssä imperialismivastaisen liiton kansainvälisessä kokouksessa.

Nearingin viimeisin teos "Whither China" tulee piakkoin ilmestymään.

MAXIM GORKIA KUNNIOITETAAN

MOSKOVA. — Uusi painos postimerkkeja tullaan painamaan työläiskirjailija Maxim Gorkin kunniaksi. Hän on ainoa henkilö venäläisistä runoilijoista, joka saa osakseen tällaisen huomion. Hänelle tullaan antamaan myöskin proletaarimaan kunnianosoitus sen johdosta, kun hän on ilmoittanut kirjoittavansa teoksen Neuvostovallan saavutuksista.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

Dr. S. J. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY. ONT. (K)

Suomalaisen Järjestön
Sudburyn eteläpään jäsenten toimesta
—— ESITETÄÄN ——
SUDBURYN LIBERTY HAALILLA
LAUANTAINA maalisk. 3 p., alkaen klo 8.30
—— ja ——
SUNNUNTAINA maalisk. 4 p., alkaen klo 8

Kaksi vaakunaa

4-näytöksinen huvinäytelmä.

HENKILÖT:

MAKSIMILIAN, vapaaherra von Wettingen .... T. Carlson
RUDOLPH, hänen poikansa .... Kuuno Sevander
MR. JOHN FORSTER, Kauppahuone Mackensee & Forsterista .... V. Karhunen
MARY, edellisen tytär .... Aune Ritari
HANNA STEPHENSEN .... Tyyne Tenhunen
CHARLOTTE, von Wettingenin sisar .... Katri Karhunen
DIETRICH von WINCK .... B. Tenhunen
WERNICKE, hovimestari .... A. W. Este
LORENZ, palvelija .... U. Nurmi
FRANZ, palvelija .... — — — —

Ensimäinen näytös tapahtuu euroopalaisessa kylpylässä, toinen Berlinissä, kolmas ja neljäs maatilalla Berlinin lähistöllä.

PÄÄSYMAKSUT: numeroidut paikat 50c., numeroimattomat 40c. Lippuja ennakolta Sudburyssa Liberty Haalilla K. Sevanderilta, Jack Seppälän saunalta ja Poikatalolla.

Timminsin V.- ja U.-seura «Ilo»
—— järjestää ——
C. S. T. U.-liittoa käsittävät
Painikilpailut
TIMMINSIN SUOM. HAALILLA
Maaliskuun 3 ja 4 päivinä
Alkaen lauantaina kello ½9 ip. ja jatkuen sunnuntaina klo 7 ip.
Lauantaina painin loputtua tanssia
Sunnuntaina kilpailujen päätyttyä hauska 1-näyt. huvinäytelmä
"Syntinen Enkeli Naimisissa"
Kilpailuihin saapuu C. S. T. U.-liiton parhaita painijoita.
V.- ja U.-SEURA "ILO".

KENOGAMI BAKING COMPANY
SUOMALAINEN LEIPOMO
Suosittelee kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Otamme vastaan tilauksia korpuille ja kovalle leivälle.
ULKOLÄHETYKSET TÄYTÄMME HUOLELLA
Osoitteella
KENOGAMI BAKING CO.
Box 233 - 15 Nelson Ave. J. J. JÄRVI, Kenogami, Quebec

Hei Pojat!
KAARTON PALLOHUONEESSA
olette aina niinkuin kotonanne.
Käykää tapaamassa.
Kaarto & Koukku
Kenogami, Que.

SUOMALAISET KENOGAMISSA
Tehkää ostoksenne paikkakunnan vanhimmassa, monipuolisimmassa ja halvimmassa kaupassa
J. O. LACROIX,
Suomalainen edustaja R. WIKSTRÖM.

Hei Hei Pojat!
Pallot pyörimään pöydillä ja pyörät kadulla. Siis autolla kesällä ja pallopelillä talvella te voitte vähä ilahduttaa surujanne. — Myymme myös pilettiä Suomeen ja Suomesta tänne useammalle eri linjalle.
Väinö Janakka & E. Hansen
Kenogami tahi Jonquiere,
Box 601, P. Que.

SUOSITTELEMME
RUOKALAAMME
työläistovereiden käytettäväksi
MRS. JULIA ja MR. M. SUTINEN
106 St. Famiele Street, Kenogami, Quebec.

Suomalainen Ruokatalo
Suosittelee
Ruokaa ja Huoneita
MRS. ja MR. KORPI,
113 Sainte Famille Street,
KENOGAMI, QUE.

Työläistoverit!
Kun tulette tänne Kenogamiin, niin poiketkaa meitäkin tervehtimässä. — Asuntoa ja ruokaa saatavana viikottain ja aterioittain.
Olga ja Vihtori Kangas
14 Joliet Ave., Box 571
Kenogami, P. Que. Jonguiere, P. Que.

SAUNA
avoinna joka
PERJANTAI ja LAUANTAI
kello 3:sta päivällä kello 12:sta yöllä
Uudet siistit vihdat ja hyvä kohtelu
O. PELKONEN
Du Pont Street Kenogami, Que.

NEW BAKING CO.
Valmistaa
suomalaiseen malliin kaikellaisen syötäväksi kelpaavan leivän. Tehkää siis leipätilauksenne meiltä. (K
NEW BAKING COMPANY,
Box 12, Rouyn, Que.

PARTURI
Tukka poikki ja parta sileäksi. Huoneita ja ruokaa samassa paikassa Montreal Hotellissa.
Emil Salonen
Main Ave. — Rouyn, Que.

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Aterioita ja huoneita
Hyvää ruokaa ja siistejä uudetaan sisustettuja huoneita kohtulisilla hinnoilla tarjoaa poikatalol
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Stree
Puhelin 1684.
Postiosote: Box 1298. (Ilm